

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 78.

V Ljubljani, v četrtek 5. aprila 1888.

Letnik XVI.

V Ljubljani, 4. aprila.

Nekega dunajskega lista budimpeštanski dopisnik zvedel je od znanega politika, ki je osebno znan grofu Kalnoky-ju, te-le zanimivosti o vnanjem položaju:

„Ministerstvo vnanjih zadev dobiva vsak dan jedenkrat ali dvakrat poročila o bolezni cesarja Friderika. Ta poročila niso tako vznemirljiva, kakor so zadnje dni trdili mnogi listi. Cesar ni bil že pet mesecev tako trden, kakor ravno sedaj, kar pa še ne izključuje, da more v kratkem časi nastopiti katastrofa. Dokler bo vladal cesar Friderik, moral bi človek biti jako lahkoveren, ki bi trdil, da se bo unela vojska z Rusijo. Nemški cesar pozna svoje stanje in se bo z vsemi močmi upiral vojski; in tudi knez Bismarck dela le na to, da ohrani mir državi in svojemu bolnemu vladarju. Mogoče, da se bo premenil položaj, ako nastopi vladarstvo sedanji prestolonaslednik. Ta je nagel človek, in vplivni možje bi ga lahko pregovorili do odločilnih korakov. Tej stranki se sedaj upira še knez Bismarck z vso svojo veljavo. Znano je, da sta si bila sedanji cesar kot prestolonaslednik in knez Bismarck velika nasprotnika; nasprotno pa sedanji cesarjevič spoštuje Bismarcka, in zato je mogoče, da bo knez odstranil ono stranko, ki vpliva na Viljema. Ako računni ne varajo, ne bo se unela vojska med Avstrijo in Rusijo, dokler še živi cesar Friderik, zato pa Rusija tudi ne bo iskala povoda vojski s zasedenjem Bolgarije. Zasedenje Bolgarije bi ne bil le casus belli za Avstrijo, marveč bi se ustavljala tudi Nemčija in pomagala Avstriji, da se prepreči splošna evropska vojska. Rusija pozna položaj in si je v svesti posledic prenatglenosti, in zato se car na vse moči upira stranki, ki želi vojsko. Koliko časa se bo car ustavljal tej stranki, nikdo ne more določiti. V Rusiji vré in kipí v vseh krogih, in zato nekateri iščejo pomoči v vojski. To pa je nepremišljeno, ker Rusija ničesa ne pridobi, če tudi zmaga; če pa podleže, ne bo vstala od tal 50 let. Stališče kneza Ferdinanda v Bolgariji ni trdno, in vendar bi Bolgarija v vojski stala na strani Avstrije; tudi Rumunija bi se popolnoma ne vdala Rusiji. Kralj Karol je zadnjič v Berlinu dobil važne svete. Tudi

Turčija je pokazala, da je previdnejša in se ne bo prenatglenila iz ljubezni do Rusije. Vse to ne straši ruske bojne stranke, pač pa carja, ki vidi pred saboj vojsko v črnih barvah in bi jo rad še dolgo odlašal.“

Prihodnjost bo pokazala, ali knez Bismarck res ljubi mir, in kdo bo plačal račun.

Srbija.

Pri zadnjih volitvah v skupštino zmagali so z ogromno večino radikalci; opozicija je primeroma jako slabo zastopana. Vlada je bila sicer strogo ukazala, da se njeni organi ne smejo mešati v volitve, vendar zdi se marsikomu čudno, da je liberalna stranka tako propala. Vzrok je ta, ker se je volitev vdeležila komaj tretjina volilcev, in ti so bili večinoma uradniki. Narod sam v večini ne zna ceniti svoje volilne pravice, in delovala so sredstva, ki so že v navadi pri narodih na Balkanu. Madjarski in nekateri nemški listi so se veselili zmage radikalcev, ker ne poznajo dobro razmer v deželi. Ristić sicer ni prijatelj Madjarom, vendar ima toliko razuma, da podreduje svoje osebno nagnjenje blagru države in vé, da je Srbija odvisna od avstrijske naklonjenosti. Ristiću so že mnogo očitali, toda o njegovem srbskem rodoljubju še nikdo ni dvomil.

Drugače je z radikalci. Večina te stranke so malo izobraženi ljudje, ki sami ne vedó, kaj hočejo. Plašč navadno obračajo po vetru. Zvezali so se z Garašaninom, kojega so malo prej postavili na zatožno klop. V volilnem boji so prezrli svoj prvotni program. Dunajski in madjarski krogi bodo kmalu spoznali, da so podpirali radikalno stranko. Ristića imenujejo prijatelja Rusiji, toda srbski radikalci so bližje Rusiji nego liberalci, in poleg tega nimajo državniške izkušnosti.

Pred nekajimi dnevi se je odprla srbska skupština. Iznenadilo je v mnogih krogih, da ni kralj s prestolnim govorom odprl skupštine, marveč ministerski predsednik z ukazom, kar ni v navadi v ustavnih državah. Zato so mnogi listi Gruičevemu

ministerstvu prorokovali kratko življenje. Priznamo radi tudi radikalni stranki rodoljubje in dobro voljo, a manjka ji politične zrelosti. Ko bi radikalci hoteli izvršiti svoj program, ostati bi morali v zvezi z liberalci. Mogoče je, da se sedanja radikalna večina obdrži na krmilu, ali nastopiti bodo morali pot oportunitva in se zadovoljiti s polovičarskim vspehom.

Poroča se že iz Srbije, da se je že ohladila ljubezen mej kraljem in radikalci. Do 60 članov skupštine je neki prestopilo v opozicijo, in kralj Milan je bajé obiskal Garašanina in se ž njim posvetoval dve uri. To so dogodki, ki ne bodo iznenadili nobenega, kdor pozna ondašnje razmere. Velik del radikalcev hoče potegniti z obraza krinko, kojo so nosili pri volitvah, in izvršiti svoj radikalni program. S koliko srečo in vspehom, kdo vé? Vlada doslej še ni storila nobenega poskusa, da olajša davčno breme in popravi državni stroj. Pri volitvah so radikalci obljubovali hribe in doline, da bodo zmanjšali davke in skrčili število uradnikov, ki so, kakor so trdili, le trotje v bučelnjaku. Narod pa že vidi, da vlada omahuje in išče pomoči na levi in desni.

V ponedeljek je kralj Milan sprejel člane skupštine in corpore v svojem konaku. Na govor predsednikov je odgovoril kralj, da se strogo drži pogodbe, kojo je sklenil lani z voditelji radikalcev. V okviru te pogodbe računati sme skupština na kraljevo naklonjenost. V prvi vrsti je finančno vprašanje, koje mora skupština rešiti. Dalje je kralj izrazil željo, da radikalno časopisje ne draži inozemstva. Konečno je kralj rekel, da se naprednjaški stranki ne more odreči sposobnost in volja služiti kralju in domovini, akoravno so jo pobijali radikalci. To je jasno znamenje, da radikalci ne morejo pričakovati najboljših prihodnosti. Sploh v Srbiji ne bodo boljše razmere, dokler se ne zjedini vsa inteligencija, da skrbi za naroda čast in blagor. V Srbiji se ne morejo izvrševati strankarski programi, kakor je kralj sam rekel v svojem odgovoru. Radikalci bodo morali več ali manj držati se politike Garašaninove, ali pa jih bo kralj poslal domov, kakor je storil s zedinjeno liberalno-radikalno stranko. In pri novih volitvah bo moral narod pokazati, ali odobrava politiko kralja Milana.

LISTEK.

Če je človek nestrpljiv.

Humoreska. Češki napisal Oldřich S. Kostelecký.

I.

Namestniški svetovalec gospod Valerij Vobornik, bivši c. kr. okrajni glavar, sprehaja se počasi po sobi: na glavi črna zametasta kapica zlatom vezena; lepo, impozantno telo — starosti že nekoliko naprej nagnjeno — zagrmeno s sivo, prav ukusno sukno; na nogah pisane suknene trepke; roke malomarno zadej sklenene; v ustih pa navadna sadrovka z dolgo cevjo.

Na naslonjači pri oknu pripravno sedi gospá Klara Vobornikova, soproga gospoda svetovalca: na glavi elegantna domača čepica; na nosu manj elegantne očale s široko črno oblogo, in urni prsti pletó z neko koketnostjo nogovico.

A propos! Domovina gospoda svetovalca je jedno izmed večjih okrajnih mest jugo-vzhodne Češke.

Gospod svetovalec stopi pred soprogo svojo, na lahko izpusti mogočen kolobar dima iz ust ter pravi:

„No vidiš, mamica: vendar je dal gospod Bog, da dočakava vnučka.“

Gospá svetovalčeva je prenehala za trenotek vrveti s prsti in držé pletenje pred seboj popolnoma nepremakljivo, vendar z elegantnostjo, posebno pri starejših višjih damah navadno, pogledala je neskončno dobrotljivo čez oblogo očal na svojega soproga ter rekla:

„Še se, očka, ni narodilo, še se ni narodilo.“

„No seveda, seveda, pa kako dolgo more to trajati?“

„Pet, šest tednov.“

„Ali kje! Vidiš, mamica, jaz bi mislil, da bi Emiliji pisala raje preje nego pozneje. Piši jej, da bi nama precej naznanila, kakor hitro bo treba tvoje pričujočnosti, samo prav malo — da pojdeš nemudoma tje. Raje preje nego pozneje.“

Gospá svetovalčeva je odgovorila že zopet vrveča s koketnimi prsti:

„Radi mene! Jaz jej napišem pismo, ali spomnil se boš na-me, da do pet tednov ne boš stari očka.“

„No, bodi Bogu priporočeno; ali dvomim, močno dvomim.“

„Ne smeš biti tako nestrpljiv.“

„Jaz ti nisem nestrpljiv, ali bi že prav rad imel vnučka. Mislim, mamica, da bi pisala Emiliji še danes. Raje prej nego pozneje.“

„Kakor misliš, očka.“

II.

Hči gospoda svetovalca Vobornika, kaj srečno omožena z gospodom Bretislavom Pokornim, c. kr. adjunktom pri deželnem sodišči v Pragi, pozdravila je danes opoludne svojega moža, ko se je povrnil iz pisarne, prav veselo:

„Ugani, ljubi, kdo nama je pisal?“

„Kdo?“

„Podaš se?“

„Podam, draga, podam. To veš.“

„Mamica je nama pisala! Glej! . . . Pa ugani, soprog, kaj nama piše?“

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. aprila.

Notranje dežele.

Dne 10. t. m. se bo vršilo na Dunaji skupno ministrsko posvetovanje o izvršnih vojni potrebščini, ki je navstala vsled vojaških naredeb minole meseca, ne pa vsled novih naprav.

Liechtensteinov šolski predlog se bo v državnem zboru prvi pot čital med specijalno debato o proračunu, in sicer pred točko „pouk“.

Gališki deželni odbor je izročil predsedstvu ministerskega sveta obširno spomenico v zadevi davka na špirit.

Dne 18. t. m. vršila se bo pred državnim sodiščem obravnava o pritožbi profesorjev-poslancev zoper znano naredbo naučnega ministra. Pritožba naglašja, da napominani ukaz ruši ustavo, ki dovoljuje vsakemu državljanu prosto volilno pravico, ter torej državno poslanstvo nikakor ni v nasprotji s službo javnega profesorja.

Vnanje države.

Kako velikanska je udeležba papeževe petdesetletnice še sedaj, razvidi se iz vspeh, po kojem bo sprejel sv. Oče meseca aprila v Rim došle romarske vlake. Sprejel bo: Romarje iz Malte dne 7. aprila; velik romarski vlak iz Francije dne 11. t. m.; avstrijski dne 15. t. m.; bosanski in rumunski pod vodstvom biskupa Strossmayera dne 17. t. m.; belgijski dne 19. t. m.; romarje iz Barcelone dne 22. t. m.; portugijske dne 25. in holandske dne 29. t. m. Meseca maja bo sprejel papež dne 5. romarje iz Bergama, Jesija, Žagarola in drugih italijanskih mest, dne 10. drugi romarski vlak iz Nemčije in dne 17. romarje iz Bologne. Meseca maja bo razven tega došel v Rim splošen vlak Marijancev. — Kot nov dokaz o „prostosti“ papeževim pod „jamstvenim zakonom“ Italije opisuje nam „Voce della Verita“ nastopni dogodek: Kakor znano, prepustili so sv. Očetu razven Rima tudi še neko vilo „Castel Gandolfo“, s koje smé razpolagati kot gospodar. Pred nekolikim časom prodal je tamošnji uradnik z dovoljenjem papeževim stare dragocene posode od porcelana. Italijanska vlada je to poizvedela ter hitro v dokaz, koliko spoštuje jamstvene zakone, proglasila navedeno prodajo kot neveljavno. V svoji hiši torej ni sv. Oče več lastni gospodar, in vendar se vedno piše in oznanjuje svetu, da je papež prost in popolnoma neodvisen.

Papež Leon XIII. in ruski car sta sprejela točke dogovora mej Vatikanom in Rusijo, koji sta sklenila apostolski nuncij in ruski veleposlanik na Dunaji. Treba bo dognati le še nekaj podrobnejših vprašanj, po kojih bo Rusija imenovala svojega veleposlanika pri Vatikanu. Skoraj gotovo bo doletela ta čast pl. Buteneva, kojega oče je opravljal enako službo pri Gregorju XVI. in Piju IX.

Srbska vlada je najnovejšo ponudbo „länderbanke“ v vprašanji o samoprodaji tobaka odločno odbila, akoravno jih je najtopleje priporočal in podpiral avstro-ogerski poslanik.

Bolgarski vojni minister je ukazal, da se bo morala vršiti pravda zoper Popova javno v sobranski dvorani. Javno zatožbo zastopal bo prokurator Markov, ki je znan iz lanske pravde zoper ruščuške vstajnike.

Francosko novo ministerstvo se je sestavilo dne 2. t. m.: Floquet notranje zadeve, Goblet zunanje zadeve, Freycinet vojna, Krantz mornarica, Ricard pravosodje, Peytral finance, Lockroy pouk, Loubet javna dela, Viette poljedelstvo, Legrand trgovino. Dne 3. t. m. pa sta odstopila oportunca Ricard in Loubet ter je prevzel Ferrouillot pravosodje in Deluns-Montaud javna dela. — Ker je prevzel Floquet predsedstvo ministerstva, treba je bilo zbornici novega predsednika. V torek vršila se je do-

tična volitev. Izmed oddanih 390 glasov so dobili: Brisson 156, Clémenceau 116 in Andrieux 113 glasov. Treba je bilo z nova voliti, in tu so bili glasovi še bolj razcepljeni, dobil je Clémenceau 169, Brisson 151, Develle 37 in Andrieux 10 glasov. Kakov izid je imela tretja volitev, ni še znano. — „Wr. Allg. Ztg.“ objavlja smešen in dovtipen dopis iz pariških finančnih krogov, ki jako dobro označuje današnje razmere v Franciji in posebno tudi ono zbornično večino, ki je našim liberalnim listom vzgled „naprednjaštva“ in „prosvete“: „Sic transit gloria Tirardi! Postal minister, ker ni bilo ravno druge žrtve, da predloži proračun za leto 1888, propade 20 minut potem, ko je bil proračun končno sprejet. Še enega samega tedna ma niso dovolili iz milosti. Tirard je storil svojo dolžnost, Tirard sme iti. Floquet bo sedaj vse mogoče poskusil, da bi vladal z večino, ki niti ne vé, kaj hoče, niti ne bi mogla izvesti svoje volje, ko bi sploh kakošno imela. Onih 360 poslancev, ki so večina zbornična, razvrščuje se nastopno: 50 jih je, ki so bili ministri; 50 jih je, ki bi radi postali ministri; 250 je taci, ki vsled svoje grandiozne puhlosti nikdar ne morejo postati ministri in ki so kar zeleni same nevošljivosti, da doleti ta sreča druge njihovih tovarišev, in slednjič je deset znamenitih in duhovitih mož, ki se prašajo, kaj jim je početi v tej norišnici. V najboljem slučaju vzdržalo se bo Floquetovo ministerstvo na krmilu tri mesece; pri prvem načelnem vprašanji si bodo zmerni in radikalni zopet v laseh, konservativci pa bodo odločevali. . . . Kaj pa potem? Bojim se, da si bom kmalu moral reči: „Upam, da smo zreli za diktaturo! O krasni časi republikanizma, kje ste?“

Turški sodniki hoteli so morilce očetov jezuitov na vsak način rešiti. Oprostili so jih v odsotnosti avstrijskega in italijanskega zastopnika, ki sta se pa vsled tega pritožila pri turški vladi. Slednja je torej ukrenila, da se bo z nova vršila kazenska obravnava v Carjigradu. Morilce so vojaki že odpeljali v prestolnico.

Novo rumunsko ministerstvo je sestavljeno: Rosetti predsedstvo in notranje zadeve, Carp zunanje zadeve, Ghermani finance, princ Stirbey javna dela, Aleksander Marghiloman pravosodje, general Barozzi vojna, Majorescu pouk in začasno ob enem tudi trgovina. „Mlada“ stranka — juninisti — ima večinoma med seboj učenjake, pisatelje in lepoznance. Najboljši govornik med njimi je sedanji minister zunanjih zadev Carp; Majorescuja imenujejo velicega učenjaka. Kako srečo bo imelo novo ministerstvo s svojo vlado, treba je počakati; pglavitni nalog njegov bo, da najprvo pomiri razdražene duhove.

Iz Adena je dobila „Agenzia Stefani“ dne 3. t. m. nastopno brzovjavo: Kakor se poroča iz Takonde in Adove, biva sedaj Menelik šoaški v Magdali; poprej je večkrat planil s svojimi krdeli v ozemlje Volo-Galasov ter ropal. Abesinski neguš Janez mu je zapovedal, naj se povrne v Šoo. Menelik pa ni ubogal, ostal je marveč v Magdali, in to posebno tudi zaradi tega, ker mu ni kralj dovolil, da bi se šel bojevat zoper Sudance. Poglavarji Avhare so se bali Menelikovih napadov ter so prosili kralja Janeza, naj ne pritrđi Menelikovemu zahtevanju. — Negušovo pismo generalu San Marzanu je le nekov „ultimatum“, v kojem zahteva kralj abesinski, da se popolnoma umaknejo Italijani. Italijansko časopisje, ki se klanja Crispiju, seveda to odločno zanikava ter se raduje, da se je stvar v Afriki obrnila na bolje. „Tribuna“ imenuje to najlepše piruhe. „Opinione“ pravi, da bo mir trden, ker bodo imeli Abesinci mnogo koristi od njega. Obravnave vrše se tajno. Neguš bo neki dovolil, da zasedejo Italijani svoja lauska stališča, odstopil bo Bogos in Keren, ako bo Italija preprečila, da ne bodo prodirali derviši skozi Kassala-ozemlje. Italija posebno zahteva poleten tabor svojim vojakom in prognanstvo rasa Alule.

Izvirni dopisi.

Z Goriškega, 2. aprila.

Kdor resnico ljubi, ušes jej ne maši; Kdor se je pa brani, zaveže še oči. Levstik.

Pravijo, da ima dobro kri oni, katerega nadlegujejo komarji. Ravno taka je s Teboj, dragi „Slovenec“. Kolikokrat so te že napadali, celó prej tvoja sestra „Soča“ — brala ti je že večkrat levite. Še veliki petek, ko obhajamo spomin, kako je odpustil naš Vzveličar vsem svojim trinogom in sovražnikom, ni ti mogla izbrisati one pregrehe zoper „Sočo“. Ob ti priliki vprašam, ako „Soča“ ni učiteljska, ali je morda duhovska? Torej čegava je? Pa čemu vprašati po tem? Samo spomniti se je treba, kako je „Soča“ javila o svojem časi, katere kandidatnje so lani izvršile in katere so istikrat prestopile v četrto leto na pripravnici (žensk. izobraž.), koliko uvodnih člankov je imela o učiteljstvu in kolikokrat kavsanje in ravsanje med učitelji, kolikokrat je že objavila posameznih učiteljskih društev proteste zoper Liechtensteinov načrt (recte zoper versko šolo), in če hočemo biti natančni, v zadnji številki vidimo v članciču z naslovom: „Radožarni doneski“ pred imenom in priimkom še „g. učitelj“, med tem, ko se ne vé, ali so oni dobrotniki kaki kmetje ali morda kaj družega — za našo škofijo jako važne stvari kar meni nič, tebi nič prezira.

Torej Ti „Slovenec“ si edini slovenski list, ki je napovedal sedanji „Soči“, modérni šoli in učiteljstvu boj, boj do skrajnosti, ko Ti daje naša „Soča“ eklatanten dokaz, da se ni treba nikomur razgrevati za premembo sedanje šole. Zdaj pa kar na gromado s tabo, ker uničuješ šolo in ki dolžiš naše miroljubno učiteljstvo brezvere in kaj vem česa, kakor berejo iz tvojih predalov s svojimi naočniki. Kdor seje veter, naj pazi, da ne bode žel viharja. Zatorej Te lepo prosim, dragi „Slovenec“, ki se mi že smiliš, ne črhni več niti besedice o sedanji šoli, kajti s tem bi neizrečeno žalil rahločutno „Sočo“ in učitelje, ker dobro veš, da žrtvuje naše ljudstvo rado vse za obstoječe šole, katere so ustanovljene skoraj edino za to, da bodo mogli narodni učitelji živeti. Pa saj ima, kakor pravi „Soča“, učiteljstvo in duhovščina vedno jeden in isti smoter, dasi je med duhovščino in učiteljstvom — razlika v načelih in sredstvih. Saj ti pišejo v „Soči“, da se mila mladina v sedanjih šolah ne vzgoja brezversko; ako se je pa kdo izrazil v nasprotnem zmislu, obrekuje sedanje šole in učitelje in vse to so le prepirna jabolka, katera se mečejo med slogo, ki obstoji med učitelji in med duhovščino v kljub principijelnim nasprotjem.

Ti, „Slovenec“, si pa res čuden, ko hočeš pod krinko „verske šole“ zaduševati le vsaka nasprotstva v nešolskih zadevah, ko veš, da je jeden in isti smoter duhovščine in učiteljstva v sedanji šoli, torej bi se Ti imel držati sedaj živeče šole; pa kaj hočemo takim ljudem, kakor si Ti, ki rušijo tako lepo slogo v tako veliki napredek in blagor naroda. Mimogredé bodi omenjeno, da je sloga med učitelji popolna in vzorna; kajti, če so med duhovščino in učitelji le malenkostna načelna nasprotstva, ni med učitelji niti sledú kakega nasprotstva! Tebi „Slov.“ je mar le šola zunaj šole, ne pa šola v šoli. S teboj se vendar ne more izhajati; po eni strani kričiš le za slogo med duhovniki in učitelji, po drugi strani pa osmajaš in udrihaš tako nepremišljeno in brezobzirno po peticijah učiteljskih društev; kaj ne veš še, da imamo v šoli isti smoter, dasi je med načeli posameznih stanov razlika in sicer malenkostna? Če imaš Ti nekoliko različna načela od načel učiteljev, molči, ker na tem ni nič ležeče, saj zadostuje isti smoter. Kaj klepetaš zmirom o trdnih načelih in o stalni podlagi, vsaj veljá le jeden in isti smoter.

Pa da bi se Ti kdaj hudoval nad izjavo v zadnjem „Popotniku“: „Ako mislijo gg. Liechtensteinovci potisniti s tem našo ljudsko šolo v vezi bivšega konkordata ter nam učiteljem zopet postaviti na vrat jarem takratne zavisnosti, potem moramo mi ljudski učitelji zoper take namere slovesno protestovati.“ — Sedaj naj bi prišla še ta hlapčevska zavisnost!“ itd. (vse to in drugo je tam v obliki dopisa iz našega Primorja) — Bog ne daj, ker to je le malenkostna principijelna razlika, ki ni bistvena. Ako pa ne odpošlje peticije v zmislu središča družbe sv. Cirila in Metoda katera podružnica iste družbe, ne sme se človek ničesa pritoževati, ker ima v tem polno oblast odbor dotične podružnice. Da simpatizujejo učiteljski krogi

„Kaj?“
„Piše — piše . . . Na, Bretislav, preberi si sam, kar piše mamica.“

Bretislav je bral sedaj sam, čim dalje je pa bral, tem blaženejšega in ljubezni polnejšega izraza je postajal njegov obraz. Ko je pa na zadnje prebral, tu sta oba zakonska nespregovorivša niti besedice najprej neskončno nežno uprla v sebe oči, po tem ob jednom hrepeneče stegnola roke proti sebi in . . .

* * *
Pri obedu je rekla mlada soproga:
„Veš, dragi kaj lahko napraviva?“
„Kaj?“
„Mamici lahko piševa raje prej kakor pozneje, kakor pravi očka. Bila je pri nama še le samo jedenkrat in ko bi prišla še le kedar — kedar . . . bi je ne potrebovala. Konči se bo tudi malo razveselila. Kaj praviš, možek?“

„Vjemam se popolnoma s teboj, zlato moje. Pišiva mamici, da bi prišla kakor najprej mogoče. Piševa jej pa lahko tudi še danes, to je vse jedno.“

III.

Gosp. svetovalec Vobornik je pravil svojej ženi:
„No vidiš, mamica, to je že tukaj.“

Gospa svetovalčeva je pa odvrnila resno:
„Še ne to tukaj, očka. Emilija samo piše, da bi prišla raje prej kakor pozneje, kakor neki praviš ti.“

„No, ne vem, ne vem. Sicer bodeva videla. Ali mislim, da bi šla tedaj že zajutra.“

„Tedaj pojdem že zajutra, če misliš.“

* * *
Gospa svetovalčeva je odšla k svojej hčeri v Prago. Še pred samim odhodom vlaka jej je ponavljal skrbhljivi gospod svetovalec morebiti šestdesetič:

„A to ti povem, da mi telegrafujete na mah. Slišiš: na mah!“

„Bodemo, očka, bodemo, samo bodi brez skrbi.“ (Dalje prih.)

z onim znanim vprašanjem: „So li v resnici naše šole tako brezverske, da je potrebno čisto novo versko šolo vpeljati?“ — bi si človek ne mogel misliti, ker trdijo učitelji v zadnji „Soči“: „Zagotovimo si sami (v obstoječi slogi) versko šolo, vsaj gorimo vsi za isti smoter“. S kratka, Ti „Slovenec“ nisi za slogo prijateljsko. Te prosim torej, da ne boš od zdaj naprej pulil na obstoječi slogi ter da boš radi tega prezrl vse izreke raznih množ za versko šolo, oziroma vzgojo. Zato, ako bi kdaj čital letošnjo okrožnico škofa Strossmayerja, kar preskoči odstavek, ki slóve: „Učitelj je pravi sejavec besede božje in večne resnice; on je drugi oče in mati mladini, od njega je večidel odvisno, da mladina ostane zmirom zvesta Bogu, sveti veri, resnici in pravici in da spoštuje v zavesti in v prepričanji glas sv. Duha tako, da raje pretrpi vse na svetu, da celó raje umrje, kakor pa biti gluha glasu sv. Duha. To je svet sad pravega učiteljstva; ali postavimo, da pozabi učitelj na svetost in vzvišenost svojega poklica in da ne more s slabim darom svojega uma in s šibkim trudom svoje volje dospeti do ugleda in slave prave učenosti, trudi se isto nadomestiti s predrznimi in revolucionarnimi nauki, ktere pobira — Bog mi prizanesi — kakor gnjile in strupene pljunce po tujih smetiščih; glej! za mladino, stariše in za cel narod gotova nesreča“. Tudi za pastirski list francoskega škofa Dupanloup, kateri ima med drugim tudi stavek: „Vera in narod imata ene in iste sovražnike“, ne zmeni se nič, če hočeš, da ti dobro pojde na zemlji.

Tudi škofa Ketteler-ja pusti pri miru; ker pravi: „Najresnejši vprašanji sta o šolstvu in o novinarstvu“.

Ravno tako izogibaj se staremu pruskemu pravilu: „Odnosaj (ratio) ljudskih šol je le v zvezi med vero in vzgojo“.

Ako je govoril angleški predsednik lord Salisbury pred štirimi leti na zboru v Newfortu: „Verska vzgoja je naša najdražja pravica. Jaz bi dovolil v tem obziru popolno prostost“, ne zmeni se, dragi „Slovenec“, za to, ker se je tako govorilo le v protestantski Angliji.

Kaj nas učitelje briga VIII. člen konkordata iz leta 1855., ki slóve: „Ves nauk katoliške mladine se mora v vseh bodisi javnih ali nejavnih šolah nauku katoliške vere podvreči in njemu primeren biti; škofje vodijo versko vzgojo. Nič ne sme v šoli nasprotovati katoliški veri in katoliški morali“ itd.

Cesar je tudi le tirolski deputaciji rekel: „Dobro vem, da so katoliška načela najkrepkejše podpore Moje države in vladajoče rodovine“. Dunajski „Vaterland“ pa je prestrasten. Lani pisal je celó preveč, n. pr. v št. 68.: „Naši otroci se namesto poboljšajo, v novodobni šoli pohujšajo. Vsako leto so surovejši, predrznejši in trdovratnejši. Kakor gobe rastejo šole in učitelji. Občina, t. j. kmet, plačaj! napredek, svobodomiseljnost in duh časa zahtevajo to in tako. In Bog, kje je? — —“. Kaj papež, kaj Windhorst, kaj cesar, kaj mesto Praga, kaj svetoangeljske besede: „Kdor ni z mano, je proti meni“. In ono takozvano pravilo: „Kdor hoče smoter, mora hoteti tudi dotična-primerna sredstva, nima za to aplikacije“. Ravno tako ne: „Pobirajo se fige z osata“. Misli ne smeš na pregovor: „Vsak cigan svojega konja hvali“.

Naša narodna učiteljska društva zapišemo v kratkem v zlato knjigo. Radi medsebojnega miru nočemo poslušati več svojih škofov v verskem oziru, in v šolskem ubogali bomo „Popotnika“, in potem poidemo vsi skupaj v šolo k „Soči“.

Iz Gradca, 4. aprila. Nesramna brez primere je trditev graškega velikonemškega lista v uvodnem članku z dné 3. aprila, češ, da Slovenci niso za družega, kakor da jih Nemci pohrustajo. „Tagespošta“ omenja namreč, kako se slabejšim narodom, t. j. tistim, ki so v manjšini v kaki deželi, navadno po celem svetu godí, kjer imajo povsod eno in isto osodo, da jih večina skuša zatreti. To je načelo graške velikonemke. „Ni krivica, če so Francozje Baske, če so Nemci Vende zatirali, pač pa je zgodovinska brezbožnost ali zlodejstvo, če Rusija po Livlandiji Nemce porusuje“. Če bi se Slovenci po naših južnih krajih ponemčili, bila bi to velika dobrota; če bi pa erdeljske Nemce pomadjarili, bila bi to vnebovpijoča krivica, kajti nič se ne dá težje prenašati, kakor nasilstvo manj izobraženega človeka, kakor jo ima njegov podjarmljenec. Kulturo imajo toraj edino le Nemci v zakupu, vsi drugi smo še barbari! Bil je čas, ko sem tako šviganje z otrinki že obrabljenih fraz smatral res za pravo bliskanje

duha in duhovitosti. Odkar pa sam med Nemci živim, naravnost rečem, da tako besedičenje ni družega nego gola fraza. Navadno razumništvo ne zná več, kakor le golo svojo nemščino, kaj več je med njimi že težavno najti. Pri nas govori vsak le na pol izobražen po dva jezika, mnogi po tri, nekateri tudi še po več! Kje je torej kultura? Ako pa trdite o nemškem kmetu, da bi bil ta bolje omikan mimo slovenskega, moram reči, da ni res! Jaz poznam tega in onega in reči moram, ko bi imel jaz pokloniti jabolko razumništva, oziroma kulture skupinam, ki bi bile sestavljene iz nemških in slovenskih kmetov, podaril bi ga v sto slučajih slovenskemu oratarju, ker je bolj prebrisane glave ter čedne in trdne postave.

Književnost.

„Spolok svätého Adalberta.“

Naši severni bratje ob Karpatah, Slovaki, imeli so dva književna društva. Jedno delovalo je na polju znanstva in se je imenovalo: „Matica Slovenska“. Osoda, ki je zadela to vstanovo, ni neznana. Sedaj s premoženjem rečene „Maticice“ gospodari madjarizujoče „kulturno društvo“ ter izdaja knjige in spise sicer v jeziku (slovaško)-slovenskem, a v duhu madjarskem. Drugo ognjišče, okoli katerega še se danes zbirajo domoljubi tamošnji, je društvo ali „Spolok sv. Adalberta“. Prve stopinje za vstanovitev istega so napravili že leta 1857, ali brezuspešno. Mirovali niso. Trkali in prosili so tako dolgo, dokler se jim vroča želja ni izpolnila. Trajalo je to celih 13 let. In še le dné 14. septembra 1870 se je moglo vstanoviti imenovano društvo, namenjeno v omikanje nižih slojev ljudstva, podobno našej „Družbi sv. Mohora“.

„Kdor želi postati družtvenikom, mora plačati 10 gold. enkrat za vselej, ali pa skoz 10 let vsako leto po 1 gl. 20 kr., a zakladatelji ali vstanovniki 100 gold. enok, ali pa za deset let vsako leto po 12 gold. Pravni udje: občine, rodbine, šole, ustavi itd. plačajo dvogubo, namreč 20 goldinarjev, oziroma 200 goldinarjev.

Družtveno leto se začne s 1. dnevom julija. Navadni udje dobivajo po jeden izvod vseh knjig, kar jih društvo izdaja, zakladatelji pa po dva iztisa. Letos na pr. je društvo izdalo tri knjige. Prve vrste udje torej dobijo po tri knjige, a druge vrste člani po šest knjig. Iste razpošiljajo se jeseni. Ako, recimo, kdo pristopi danes, dobi pravico do družtvenih knjig še le dne 1. julija 1888. Če kdo s peneznim delom izostane, ne dobi knjig v dotičnem letu; ako primerni del dolguješ tri leta, dokazuješ, da si iz društva izstopil. Udje ostanejo udje tudi po smrti. Knjig jim vodstvo sicer ne pošilja, pač pa po pravilih „každý knaz, jako zakladatel' alebo úd spolku, je povinný (dolžen) sv. omšu odslúžit', svetským zakladatel'om a údom ale (pa) sa odporúča, modlit' sa buďto v samý deň alebo pod oktávou sv. Adalberta (Vojtecha), biskupa a mučedníka, za živých a mrtvých ochrancov (pokrovitelji, to so vsi episkopi po Ogerskem), zakladatel'ov, údov a dobrodincev spolku a za rozšírenie Cirkve sv. katolíckej“.

Letošnje knjige so tiskali: prvi dve v 5000, a tretjo v 6000 izvodih. Iz izvestja število vseh udov ni razvidno. Tiskana so le imena tistih členov, ki so priposlali svoje doplatke; naštel sem jih 1511. Lani pač so tiskali vse ude, bilo jih je 4458 (živih in razven teh še 517 vmrlih).

Društvo ima glavnice 44.198 gold. 70 kr. Vrh tega še razne knjige v vrednosti 25.791 gl.; semkaj spadajo šolske knjige, n. pr. „Prva čítanka“, koja so letos tiskali v 10.000 izvodih, potem „Druga čítanka“, Katekizem (veči in manjši), Biblika (velika in mala) itd. Za svetopeterski groš, ki so ga romarji z Ogerskega dné 30. novembra v Rimu izročili sv. Očetu, je „Spolok sv. Vojtecha“ priložil 100 gold. Skupno premoženje družtveno je izkazano s 71.255 gold. 56 kr. Čedna številka! Samo: če le ne bode danes ali jutri zopet „državna ideja“ dokazala, da „jači — tlači“, kakor se je to bilo pripetilo gledé družtva „Matica Slovenska“.

Sedaj še nekoliko o knjigah, ki so jih letos razdelili med članove. Naslovi so jim sledeči:

a) „Legenda čili čítanie o Svätých a Vyvolených Božích. Čast III. Spracoval Martin Kollár, kaplán Krupanský, redaktor „Katolíckých Novin“. Nákladom Spolku sv. Adalberta (Vojtecha). Číslo 37

podiel'ových knih. S odobrením najdost. ordinariátu Ostrihomského. V Trnave, 1887. Tlačou Žigmunda Wintera“. Kakor se že iz naslova razbere, je to nadaljevanje tvarine „občne zanimljivosti“, kakor bi (ne) rekel neki slovenski časopis, obsega opisovanje žitja svetnikov, katerih spomin obhajamo od dné 26. marcija do dné 22. aprila. Za kratkim životopisom sledi „poučenie“ in za tem „modlitba“. Na primer: Na dan 26. marcija slavimo spomin izvoljenca Božjega, ki sluje na ime „Sv. Vazul (Basilus)“, ki je „korunu slávy nebeskej obdržal“ leta 952. Med pristavljenim naukom je sledeči za naše razmere zanimivi stavek: „Ravno tako nevstrašeno kakor sv. Vazul, opominjaj tudi ti, dragi čitatelj, pred vsem tiste, ki so tvojej skrbi izročeni. Mlačnost . . . v veri gospoduje imenito dandanes v mnogih hišah. Poznaš li torej človeka, ki . . . se zanaša na samovoljnost sveta ter šunta zoper glavarja cerkvenega, . . . povej, kakor sv. Vazul Seronitu, brez obotavljanja tudi ti sovražniku Cerkve: Zakaj srce tvoje misli zlobno proti pravej, Bogom vstanovljenej vladi? Ni tebe Bog izvolil, da bi se ti postavljaj na mesto Cerkve in njenih službenikov! Odstopi od tvojega slabega smotra, sicer te zaseže roka Božja ter prideš še tudi ob to, kar se daj imaš“. — Knjiga je od kraja do konca tiskana s takozvano „švabahovko“, to pa, sodim, zavoljo tega, da jo laglje berejo starejši ljudje, ki so se po šolah še učili samo imenovane črke. Oblika knjigi je osmerka, strani je 160, deset pól.

b) „Jubilejnja kniha. Z priležitosti zlatej omše Jeho Svätosti Leva XIII. rimskeho papeža vydal Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v uhorskej Trnave. Vo Viedni, 1887. Tlačou kongregacie Mechitaristov (V. Heinricha)“. Knjiga ima v sebi α) pastirski list Nj. Eminence kardinala Simorja, ki govori o tvornih in duhovnih dobrotah, kar jih je Ogersko dobivalo iz Rima, v zahvalo za to priporoča se molitev in milodari; β) okrožnica Njih Svetosti, Leona XIII. o ss. apostolih slovenskih, Cirilu in Metodiju, in γ) priložnostni spisek: „Rímský Otec a svätopeterský groš“. Pred prvi del knjige vložena je podoba, predstavljajoča sv. Očeta, pred drugi ss. apostola-brata, pred tretji pa velehrám svetopeterski s palačo Vatikan. Oblika knjigi je osmerka, strani je XL + 53. Tudi ta je tiskana s švabahovko, le naslovi in dva uvoda, to je povedano z latinico. (Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Deželni odbor kranjski) je pogorelcem na Vinici, Podklanjecem in v Goleku dovolil iz deželnega zaklada 1200 gold., katero bo tamošnji gosp. župan po dogovoru s č. g. župnikom in g. okr. glavarem primerno razdelil.

(Državnim pravdnikom v Ljubljani) je imenovan g. dr. Gallé, svetnik pri okrožnem sodišči v Celji.

(Vladika Strossmayer) peljal se je danes popoldne o polu dveh s poštnim vlakom skozi Ljubljano v Rim, kjer bo hrvatske potnike peljal pred sv. Očeta. Na južnem kolodvoru se je zbrala velika množica ljubljanskega občinstva, ki je vladiko pozdravila z burnimi „živio“-klici. Peveci so zapeli hrvatsko „Lepa naša domovina“ in „Zvezno“. Biskup Strossmayer se je občinstvu prijazno zahvalil.

(Kranjskih potnikov v Rim) odpeljalo se je večeraj 64; voditelj jim je preč. gosp. dekan dr. J. Strbenec.

(Vabilo) k besedi, ki jo priredi narodna čitalnica ljubljanska v nedeljo, dné 8. aprila 1888. l. v društveni dvorani. Vspored: 1. S. Gregorčič: „Znamenje“; deklamacija. — 2. A. Nedvéd: „Ljubezen in spomlad“; poje moški zbor. — 3. B. Mendelssohn: „Pozdrav“; dvospev, pojeta gg. Razinger in Dečman. — 4. A. Förster: „Naše gore“; poje mešani zbor. — Začetek ob poluosmi uri zvečer. Odbor.

(Uspeh volitev v trgovinsko in obrtniško zbornico.) Zadnjič smo poročali, da so v trgovinsko zbornico bili izvoljeni prejšnji zbornični svetniki; danes pa podajemo častitim čitateljem statističke podatke o volitvah, ker upamo, da s tem ustrezemo ne samo obrtnikom in trgovcem, ampak tudi širšemu občinstvu, ki se zanimiva za trgovinske in obrtniške razmere na Kranjskem. Volilnih razredov je pet. I. Od 522 volilcev, imajočih volilno pravico v I. in II. volilskem razredu trgovinskega odseka, došlo je 170 glasovnic, od katerih je bilo 25 neveljavnih.

torej veljavnih le 145. Izvoljeni so bili gg. Fran Hren s 145, Ivan Perdan s 141 in Fran Ks. Souvan s 138 glasovi. II. Od 2695 volilcev, imajočih volilno pravico v III. volilnem razredu trgovskega odseka, došlo je 1103 glasovnic. Od teh je bilo neveljavnih 324, torej veljavnih le 779. Izvoljena sta bila gospoda Josip Ribič s 749 in T. Pavšler s 746 glasovi. III. Od 21 volilcev, imajočih volilno pravico v I. volilnem razredu obrtnega odseka (veliki obrtniki), došlo je 11 glasovnic, ki so vse veljavne. Izvoljen je bil Makso Krenner z 11 glasovi. IV. Od 8734 volilcev, imajočih volilno pravico v II. volilnem razredu obrtnega odseka, došlo je 2984 glasovnic, od katerih je bilo 459 spoznanih za neveljavne, torej veljavnih glasovnic je bilo 2525. Izvoljeni so bili gospodje: Oroslav Dolenc z 2525, Vekoslav Jenko z 2521, Filip Zupančič z 2518, Janko Kersnik z 2514 in Jernej Žitnik z 2503 glasovi. V. Od 28 volilcev, imajočih volilno pravico v III. volilnem razredu obrtnega odseka, došlo je 18 glasovnic, od katerih je bilo neveljavnih 5, torej veljavnih 13. Izvoljen je bil Ljudevit Wriesnig z 11 glasovi.

(Stavbena dela v Ljubljani.) Južna železnica zida troje poslopj ob Reseljevi cesti za železnične služabnike, strojevodje in sprevoznike. Stavbo je prevzela tvrdka Toennies. — Tobačna tovarna se bo letos razširila.

(Premembe pri učiteljstvu.) Podučiteljica na tukajšnji šestrazredni dekliški šoli gdč. Emilija Gusl je imenovana učiteljico; na njeno mesto pride gdč. Marija Wessner, učiteljica na krški ljudski šoli.

(Zlató) zasledili so v vodi iz Karlovih kopeli na Češkem. Strokovnjaki trdijo, da je podzemski vrelc zadel na žilo zlatonosnih skladov.

(Osepnice.) Dne 3. t. m. je zbolel 1 otrok. Ozdravele so 4 ženske. Umrli 1 otrok. Bolnih 30 oseb.

(Zaradi pogozdovanja Krasa) v Istriji imela je dotična komisija te dni v Poreču prvo sejo. Predsedoval je predsednik ondašnje ces. kr. kmetijske družbe.

(Potres), o katerem smo pisali, da so ga čutili v Djakovu, čutili so ob enem po vsi Slavoniji več ali manj. Ne posebno močan je bil na velikonočno nedeljo ob 11. uri dopoldne v Oseku, ki je trajal tri sekunde. Hujši je bil oni dné 30. marca dopoldne ob 10. uri 21 minut v Našičah, ki je trajal več sekund in ga je spremljalo podzemsko bučanje. V marsikojem stanovanju počilo je zidovje. V Budimcih podrl je potres v ravno tistem času več dimnikov.

(„Marburger Zeitung“) piše, da je sedmero graških vseučiliščnikov, ki so se meseca novembra vdeležili tistega veleizdajskega komersa, obsojenih na izgubo častniškega dostojanstva; bili so namreč rezervni poročniki.

(Na sadjarski in vinarški šoli na Grmu) imenovan je od deželnega odbora tretjim učiteljem g. Jernej Černe, učitelj na Vrhniki.

(Tatvina.) Na velikonočni ponedeljek zvečer ukrali so tatovi tukajšnjemu mesarju g. Slovši nekaj nad 1000 gld. Redarji so prijeli nekega sumljivega človeka, ki pa tají tatvino.

(Vojaške oddelke) misli vojni minister za kakih 2000 mož in 110 častnikov pomnožiti. Do sedaj so namreč vojaški gojenci po kadetskih šolah v oskrbovalnem stanu vsak pri svojem polku, če prav samo na papirji, dejanski pa je pri dotični stotniji prostor vendar-le prazen. To misli vojni minister na ta način odpraviti, da bo postavil vojaške kadetske šole na lastne noge, kakor so drugi vojaški učni zavodi, recimo: realke in akademije. Vsled tega pri pododdelkih ne bo nič manj mož, kakor jih je določenih, in to znaša 2000 mož in 110 častnikov.

Telegrami.

Zagreb, 4. aprila. Deželnemu poslancu in umirovljenemu majorju Rasiću vzelo je vojaško častno sodišče značaj častnika.

Pariz, 4. aprila. Zbornica je oddala pri tretji volitvi za Melinea 168 glasov ter ga s tem imenovala svojim predsednikom. Clémenceau je dobil tudi 168, Brisson 62 glasov. Pri izvolitvi Melinea je odločila starost. — Zbornica in senat sta preložila svoje zborovanje do dné 19. aprila.

Pariz, 4. aprila. Govori se, da oportunci pripravljajo takojšnjo interpelacijo o splošni

politiki ministerstva. — Samo radikalni listi odobravajo izjavo, ko je včeraj oddalo ministerstvo v zbornici.

Sofija, 4. aprila. Zaradi neke baje nalezljive bolezni, ki se je pokazala v vasi Kiprulu pri Burgasu, nastavljal se je ob vshodno-rumelijski meji vojaški kordon vsled sultanovega povelja.

Masava, 4. aprila. Abesinci so pričeli včeraj razdirati tabor ter se pomikati proti Ghindi in Asmari. Danes zjutraj je bila planjava pri Sabargumi popolnoma izpraznjena.

Umrli so:

2. aprila. Franc Rozman, posestnikov sin, 13 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

3. aprila. Marija Pezdirec, družnica, 24 let, Nunske ulice št. 3, jetika. — Helena Eržen, delavka, 72 let, Poljanska cesta št. 57, spridenje možgan.

V bolnišnici:

31. marca. Jožefa Hribernik, dekla, 30 let, Variola. — Janez Wizjak, lončar, 67 let, kap.

1. aprila. Kolman Miglar, čevljar, 74 let, Marasmus.

Tujci.

3. aprila.

Pri **Matiču**: C. Anton, tajnik, iz Gradaca. — M. Ogorc, posestnik, iz Konjice. — A. Jerisch, zasebnica, s hčerjo, iz Kočevja. — J. Schmitt, trgovec, s soprogo, iz Zagorja. — Mulley, zasebnik, z Vrhnike. — Miklič, zasebnik, iz Reke. — F. Stanek, inženir, iz Pulja.

Pri **Stonu**: J. Spasman, trgovec, iz Nemčije. — Zenari, častnik, z Dunaja. — Ogrinz, uradnik, iz Maribora. — Višnikar, deželni poslanec, iz Ribnice. — Globočnik, potovalec, iz Kranja. — Merčon, kapelan, iz Tržiča. — Kagnus, zasebnik, iz Ljubljane. — Kamur, inženir, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Zearo, Faleschini, Tessi, Kordmaro, zasebniki, iz Furlanije. — Vilhar, potovalec, iz z Trsta. — Gissmann, oskrbnik, od Št. Petra.

Pri **Virantu**: Zavodnik, vikarj, iz Rudolfovega. — Hočevcar, pravnik, iz Predloga. — Dereani, trgovec, iz Žužemberka. — Žnidaršič, Berdaus, posestnika, iz Dobropolja. — Krizman, posestnik, iz Ribnice. — Žislavsky, logarski pristav, s Koroškega. — Tomšič, nadučitelj, iz Starega loga. — Lavrenčič, trgovec, iz Sodražice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		725.6	4.6	sl. szap.	oblačno	
4. z. u. pop.		725.4	9.4	sl. svzh.	dež	3.70
9. u. zveč.		724.7	7.2	"	oblačno	dež

Oblačno in deževno. Srednja temperatura 7.1° C., za 1.2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafočno poročilo.)

5. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 15 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	80 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 40 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 85 "
Akcije avstr.-ogerske banke	859 " — "
Kreditne akcije	270 " 70 "
London	126 " 60 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 02 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 97 "
Nemške marke	62 " 25 "

Na prodaj je

2000 stotov gnoja

pri (1)

Karolu Kauscheggu

na Dunajski cesti šte. 18.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cené.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Krajevni in potovalni leksikon (Orts- und Reise-Lexikon) Avstro-Ogerske,

izdelala

Josip pl. Kendler in Leop. Siller.

Krajevni in potovalni leksikon

obseza vse avstro-ogerske kraje ter železnične, poštne, parobrodne in brzojavne postaje s zaznamovanjem železničnih in parobrodskih podjetij; zaradi tega je za vsacega neobhodno potrebna knjiga.

Krajevni in potovalni leksikon

sestavljen na podlagi današnjih prometnih razmer, je visoke pomenljivosti za c. kr. vojaške in vojaške uradnike, ker je v njem navedena natančna lega vsacega kraja v Avstro-Ogerski. — Dalje je tudi važen za poštne, železniške in brzojavne uradnike.

Krajevni in potovalni leksikon

je posebne vrednosti za vsacega odvetnika, bilježnika, sodnijskega uradnika itd., ker je pri vsacem kraji povedano politiško in sodnijsko uvrščenje, kakor tudi za vsakega graščinskega oskrbnika, tovarnarja, potovaleca, izvoznika in uvoznika itd., in to zaradi tega, ker je pri vsakem kraji navedena pošta, železnica, oziroma bližnja pošta in železnična postaja.

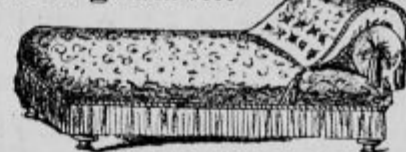
Krajevni in potovalni leksikon

izide v 30 zvezkih po 30 kr. ali subskripcijska cena za celo delo n. v. gld. 7.— ter se dobiva v vseh knjigotrdnicah ali pa pri založniku (2)

Leop. Siller-ju, Dunaj l., Grünnergasse l.

OTOMANE,

:: 38 gld. a. v. ::

(glej podobno), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamentirjo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza, tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3, (pod mestnim trgom).

Uzoreci blaga resnim kupecem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastovj in franko na zahtevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer

za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobami zastovj in franko.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomestu vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašič vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek,

sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 4. uri 15 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.